

ОСОБЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Твердохлебова Н. Є., Рибалко О. В.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Запитом вищої школи в сучасному суспільстві є модель висококваліфікованого, добре підготовленого викладача, який би поєднував у собі глибоку наукову ерудицію з ґрунтовним знанням основ психолого-педагогічної науки та високим рівнем методичних умінь. Тому професійна діяльність сучасного викладача вимагає постійного самовдосконалення протягом всього життя (lifelong education). Фахівець у сфері управлінського консультування Реєстр Реванс (Reg Revans) сформулював свого роду закон: «Організація (і співробітники) будуть процвітати доти, поки темп її навчання буде вищим (або дорівнюватиме) темпу зміни зовнішнього середовища».

У чому ж відмінність навчання викладачів від традиційного навчання учнів/студентів? Відрізняються підходи до організації взаємодії, методи комунікації, розподіл відповідальності за результати, мотивація до навчання. Останнім часом все більшою популярністю користуються активні методи навчання: презентації, семінари, ділові та рольові ігри, тренінги, кейси, дискусії, моделювання та виконання проєктів, навчання дією і т. і.

При організації навчання викладачів необхідно враховувати такі їх особливості: практична спрямованість навчання, прагнення до застосування отриманих знань, умінь і навичок; потреба в самостійності; усвідомлене ставлення до навчального процесу; наявність життєвого досвіду; вплив на процес навчання професійних, соціальних, побутових і тимчасових факторів.

Крім того, викладачі прагнуть брати активну участь у навчанні, привносять в навчальні ситуації власний досвід і свої життєві цінності, намагаються співвіднести навчальну ситуацію зі своїми цілями і завданнями. Як правило, вони хочуть вчитися, якщо бачать можливості застосувати набуті результати для поліпшення своєї професійної діяльності. Тому треба організувати навчальний процес так, щоб викладачі ставали співавторами процесу власного навчання.

Навчання викладачів може бути ефективним лише в тому випадку, якщо ведеться не тільки з урахуванням вікових та професійних особливостей, а й особистих інтересів людини. Відомо, що люди навчаються одним з чотирьох способів: через досвід, через спостереження і рефлексію; за допомогою абстрактної концептуалізації; шляхом активного експериментування - віддаючи одному з них перевагу перед іншими. Можливою запорукою ефективності навчання викладачів є застосування анкет на різних етапах навчального процесу, що мають метою виявлення очікувань, уподобань, задач мінімуму/максимуму, стилю навчання, проміжних результатів і ступеня задоволення від їх досягнення, тощо. Ретельний аналіз анкет дозволить вносити корективи у навчальний процес для досягнення максимального ефекту в реалізації очікувань викладачів.